

31989L0666

30.12.1989

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 395/36

ÜHETEISTKÜMNES NÕUKOGU DIREKTIIV,

21. detsember 1989,

avalikustamisnõuete kohta, mis on seotud liikmesriigis filiaali asutamisega teise liikmesriigi õigusele alluva teatud liiki äriühingu poolt

(89/666/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

tütarettevõtja asutamine üks äriühingu võimalusi kasutada asutamise õigust teises liikmesriigis;

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 54,

filiaalide puhul toob kooskõlastamise puudumine, eelkõige avalikustamise osas, kaasa lahknevusi äriühingu liikmete ja kolmandate isikute kaitse vallas teises liikmesriigis filiaale asutanud äriühingute ja seal tütarettevõtjaid asutanud äriühingute vahel;

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

liikmesriikide seaduste lahknevus selles valdkonnas võib takistada asutamise õiguse kasutamist; seetõttu on vaja selline lahknevus kõrvaldada, et tagada muu hulgas nimetatud õiguse kasutamine;

koostöös Euroopa Parlamendiga, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

tagamaks nende isikute kaitse, kes suhtlevad äriühinguga filiaalide vahendusel, vajatakse filiaali asukoha liikmesriigis avalikustamismeetmeid; teatud aspektides on filiaali majanduslik ja sotsiaalne toime võrreldav tütarettevõtja toimega, seega on olemas avalik huvi äriühingu avalikustamise vastu filiaali asukohas; sellise avalikustamise korraldamiseks on vaja kasutada protseduuri, mis on ühenduse piires kehtestatud kapitaliühingutele;

ning arvestades, et:

selline avalikustamine on ette nähtud rea oluliste dokumentide ja andmete ning nende muudatuste puhul;

hõlbustamaks EMÜ asutamislepingu artiklis 58 tähendatud äriühingutel asutamise vabaduse kasutamist nõuavad nii selle lepingu artikli 54 lõike 3 punkt g kui ka asutamise vabaduse piirangute kaotamise üldprogramm tagatiste kooskõlastamist, mida nõutakse liikmesriikides äriühingutelt nende liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks;

välja arvatud esindusvolitused, äriühingu nimi ja õiguslik vorm ning likvideerimine ja käimasolev pankrotimenetlus, võib selline avalikustamine piirduda filiaali puudutava teabega ja viitega äriregistrile, kus on registreeritud äriühing, mille koostisosa on filiaal, sest olemasolevate ühenduse eeskirjade kohaselt on sellest registrist kättesaadav kogu äriühingut puudutav teave;

seni on nimetatud kooskõlastamine toimunud avalikustamise vallas esimese direktiivi 68/151/EMÜ ⁽⁴⁾ vastuvõtmisega, mis käsitleb kapitaliühingud (viimati muudetud 1985. aasta ühinemisaktiga); kooskõlastamist jätkati raamatupidamise vallas neljanda direktiiviga 78/660/EMÜ ⁽⁵⁾ teatud liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruannete kohta (viimati muudetud 1985. aasta ühinemisaktiga), seitsmenda direktiiviga 83/349/EMÜ ⁽⁶⁾ konsolideeritud aastaaruannete kohta (muudetud 1985. aasta ühinemisaktiga) ning kaheksanda direktiiviga 84/253/EMÜ ⁽⁷⁾ raamatupidamisdokumentide audiitorkontrolli eest vastutavate isikute kohta;

filiaali raamatupidamisdokumentide avalikustamist nõudvad siseriikliku õiguse sätteid kaotavad oma põhjendatuse pärast seda, kui on kooskõlastatud äriühingu raamatupidamisdokumentide koostamist, kontrollimist ja avalikustamist reguleerivad siseriiklikud õigusaktid; kooskõlastamise järel piisab äriühingu poolt auditeeritud ja avalikustatud raamatupidamisdokumentide avalikustamisest filiaali asukoha äriregistris;

nimetatud direktiivid on kohaldatavad äriühingute suhtes, kuid ei hõlma nende filiaale; praegu on filiaali asutamine nagu

filiaali kirjad ja tellimiskviitungid peavad andma vähemalt samasugust informatsiooni kui äriühingu kirjad ja tellimiskviitungid ning osutama äriregistrile, kuhu filiaal on kantud;

⁽¹⁾ EÜT C 105, 21.4.1988, lk 6.

⁽²⁾ EÜT C 345, 21.12.1987, lk 76 ja EÜT C 256, 9.10.1989, lk 27.

⁽³⁾ EÜT C 319, 30.11.1987, lk 61.

⁽⁴⁾ EÜT L 65, 14.3.1968, lk 8.

⁽⁵⁾ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.

⁽⁶⁾ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT L 126, 12.5.1984, lk 20.

tagamaks käesoleva direktiivi eesmärkide täielik täitmine ja vältimaks diskrimineerimist äriühingu päritoluriigi põhjal, peab

käesolev direktiiv hõlmama ka filiaale, mille on asutanud mitte-liikmesriikide õigusele alluvad äriühingud, mille õiguslik vorm on võrreldav direktiivi 68/151/EMÜ kohaldamisalas olevate äriühingutega; kõnealuste filiaalide suhtes tuleb kohaldada teatavaid sätteid, mis erinevad liikmesriikide õigusele alluvate äriühingute suhtes kohaldatavatest sätetest, kuna eespool nimetatud direktiivid ei kehti mitteliikmesriikide äriühingute puhul;

käesolev direktiiv ei mõjuta mingil viisil filiaalide avalikustamiskohustusi, mis tulenevad muudest sätetest, näiteks töötajate õigust saada informatsiooni käsitlevatest tööõiguse sätetest või maksuõiguse sätetest, samuti statistika eesmärkidest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAGU

Teiste liikmesriikide äriühingute filiaalid

Artikkel 1

1. Teise liikmesriigi õigusele alluva ja direktiivi 68/151/EMÜ kohaldamisalas oleva äriühingu poolt asutatud filiaaliga seotud dokumendid ja andmed tuleb avalikustada vastavalt filiaali asukohajärgse liikmesriigi õigusele ja kõnealuse direktiivi artiklile 3.

2. Kui avalikustamismõõded filiaali kohta erinevad äriühingute puudutatavatest nõuetest, kehtivad filiaaliga sooritatud tehingute kohta filiaali avalikustamismõõded.

Artikkel 2

1. Artiklis 1 ettenähtud avalikustamiskohustus hõlmab ainult järgmisi dokumente ja andmeid:

- a) filiaali aadress;
- b) filiaali tegevusala;
- c) äriregister, milles peetakse nõukogu direktiivi 68/151/EMÜ artiklis 3 nimetatud äriühingu toimikut, samuti äriühingu registrinumber kõnealuses registris;
- d) äriühingu ärinimi ja õiguslik vorm ning filiaali ärinimi, kui see erineb äriühingu ärinimest;
- e) isikute määramine ja ametist vabastamine ning andmed nende isikute kohta, kes on volitatud esindama äriühingut tehingutes kolmandate isikutega või kohtus:
 - äriühingu seadusjärgse organina või sellise organi liikmena vastavalt äriühingu poolt direktiivi 68/151/EMÜ artikli 2 lõike 1 punkti d kohaselt avalikustatule,

— äriühingu alalise esindajana filiaali tegevuses koos volituste ulatuse märkimisega;

f) äriühingu lõpetamine, likvideerijate määramine, andmed nende kohta ja nende volitused, samuti likvideerimismenetluse lõppemine vastavalt äriühingu poolt direktiivi 68/151/EMÜ artikli 2 lõike 1 punktide h, j ja k kohaselt avalikustatule,

— pankrotimenetlus, kompromiss või muu analoogiline menetlus, mis on käimas äriühingu suhtes;

g) raamatupidamisdokumendid kooskõlas artikliga 3;

h) filiaali likvideerimine.

2. Liikmesriik, kus filiaal on asutatud, võib ette näha, et vastavalt artiklile 1 tuleb avalikustada järgmised dokumendid ja andmed:

- a) käesoleva artikli lõike 1 punktides e ja f märgitud isikute allkirjad;
- b) asutamisdokument ja põhikiri, kui viimane on eraldi dokumendis, vastavalt direktiivi 68/151/EMÜ artikli 2 lõike 1 punktidele a, b ja c, samuti nende dokumentide muudatused;
- c) käesoleva artikli lõike 1 punktis c märgitud äriregistri tõend äriühingu olemasolu kohta;
- d) äriühingu kõnealuses liikmesriigis asuva vara tagatiseks seadmine, kui selline avalikustamine on seotud tagatise kehtivusega.

Artikkel 3

Artikli 2 lõike 1 punktis g sätestatud avalikustamiskohustus puudutab ainult äriühingu raamatupidamisdokumente, mis on koostatud, auditeeritud ja avalikustatud vastavalt äriühingu suhtes kehtivale liikmesriigi õigusele kooskõlas direktiividega 78/660/EMÜ, 83/349/EMÜ ja 84/253/EMÜ.

Artikkel 4

Liikmesriik, kus filiaal on asutatud, võib sätestada, et artikli 2 lõike 2 punktis b ja artiklis 3 märgitud dokumendid tuleb avaldada mõnes muus ühenduse ametlikus keeles ning et selliste dokumentide tõlge tuleb notariaalselt tõestada.

Artikkel 5

Kui äriühing on ühes liikmesriigis asutanud mitu filiaali, võib artikli 2 lõike 2 punktis b ja artiklis 3 sätestatud avalikustamine toimuda ühe filiaali äriregistris äriühingu valikul.

Sellisel juhul on teised filiaalid kohustatud avalikustama andmed selle filiaali registri kohta, kus tehti avalikustamine, samuti kõnealuse filiaali registrinumbrile selles registris.

Artikkel 6

Liikmesriigid sätestavad, et filiaali kirjad ja tellimiskviitungid peavad lisaks direktiivi 68/151/EMÜ artiklis 4 ettenähtud andmetele osutama registrile, milles on avatud toimik filiaali kohta, samuti filiaali registreerimisnumbrile selles registris.

II JAGU

Kolmandate riikide äriühingute filiaalid

Artikkel 7

1. Dokumendid ja andmed filiaali kohta, mille on liikmesriigis asutanud äriühing, mis ei ole loodud liikmesriigi õiguse alusel, kuid mille õiguslik vorm on võrreldav direktiivis 68/151/EMÜ käsitletud äriühinguliikidega, tuleb avalikustada kooskõlas filiaali asukohajärgse liikmesriigi seadustega vastavalt nimetatud direktiivi artiklis 3 sätestatule.

2. Kohaldatakse artikli 1 lõiget 2.

Artikkel 8

Artiklis 7 ettenähtud avalikustamiskohustus hõlmab vähemalt järgmisi dokumente ja andmeid:

- a) filiaali aadress;
- b) filiaali tegevusala;
- c) millise riigi õiguse alusel on äriühing asutatud;
- d) kui vastav õigus seda ette näeb, äriregister, kuhu äriühing on kantud, ja äriühingu registrinumber selles registris;
- e) asutamisdokument ja põhikiri, kui see on eraldi dokumendis, samuti nende muudatused;
- f) äriühingu õiguslik vorm, asukoht ja eesmärk, samuti vähemalt kord aastas kapitali suurus, kui need andmed ei sisaldu punktis e märgitud dokumentides;
- g) äriühingu ärinimi ja filiaali ärinimi, kui see erineb äriühingu ärinimest;
- h) isikute määramine ja ametist vabastamine ning andmed nende isikute kohta, kes on volitatud esindama äriühingut tehingutes kolmandate isikutega või kohtus:

— äriühingu seadusjärgse organina või sellise organi liikmena,

— äriühingu alalise esindajana filiaali tegevuses.

Äriühingut esindama volitatud isikute volituste ulatus tuleb ära märkida, samuti see, kas nad võivad volitusi kasutada üksinda või peavad tegutsema ühiselt;

- i) — äriühingu lõpetamine, likvideerijate määramine, andmed nende kohta ja nende volitused, samuti likvideerimismenetluse lõppemine,
 - pankrotimenetlus, kompromiss või muu analoogiline menetlus, mis on käimas äriühingu suhtes;
- j) raamatupidamisdokumendid kooskõlas artikliga 7;
- k) filiaali likvideerimine.

Artikkel 9

1. Artikli 8 lõike 1 punktis j sätestatud avalikustamiskohustus kehtib äriühingu raamatupidamisdokumentide kohta, mis on koostatud, auditeeritud ja avalikustatud vastavalt selle riigi õigusele, mille alusel on äriühing loodud. Kui kõnealused dokumendid ei ole koostatud vastavalt direktiividele 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ või samaväärsel viisil, võivad liikmesriigid nõuda filiaali tegevusega seotud raamatupidamisdokumentide koostamist ja avalikustamist.

2. Kohaldatakse artikleid 4 ja 5.

Artikkel 10

Liikmesriigid sätestavad, et filiaali kirjad ja tellimiskviitungid peavad osutama äriregistrile, kus on avatud toimik filiaali kohta, samuti filiaali registrinumbrile selles registris. Kui selle riigi õigus, mille alusel äriühing on loodud, nõuab registrisse kandmist, tuleb osutada ka registrile, kuhu on kantud äriühing, ja äriühingu registrinumbrile selles registris.

III JAGU

Filiaalide kajastamine äriühingu tegevusaruandes

Artikkel 11

Direktiivi 78/660/EMÜ artikli 46 lõiget 2 täiendatakse järgmise alapunktiga:

“e) äriühingu filiaalide olemasolu”.

IV JAGU

Ülemineku- ja lõppsätted*Artikkel 12*

Artiklites 1, 2, 3, 7, 8 ja 9 sätestatud avalikustamisnõuete täitmata jätmise ning artiklites 6 ja 10 sätestatud kohustuslike andmete puudumise korral kirjades ja tellimiskviitungites näevad liikmesriigid ette kohased sanktsioonid.

Artikkel 13

Iga liikmesriik määrab kindlaks, millised isikud vastutavad käesolevas direktiivis sätestatud avalikustamisega seotud vorminõuete täitmise eest.

Artikkel 14

1. Artikleid 3 ja 9 ei kohaldata direktiiviga 89/117/EMÜ⁽¹⁾ reguleeritud krediidi- ja rahaasutuste asutatud filiaalide suhtes.

2. Kuni edaspidise kooskõlastamiseni ei pea liikmesriigid kohaldama artikleid 3 ja 9 kindlustusseltside asutatud filiaalide suhtes.

Artikkel 15

Direktiivi 78/660/EMÜ artikkel 54 ja direktiivi 83/349/EMÜ artikkel 48 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 16

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu hiljemalt 1. jaanuaril 1992. Nad informeerivad sellest viivitamata komisjoni.

2. Liikmesriigid sätestavad, et lõikes 1 viidatud õigusaktid hakkavad kehtima 1. jaanuaril 1993 ja raamatupidamisdokumentide osas kohaldatakse neid esimest korda majandusaasta suhtes, mis algab 1. jaanuaril 1993 või 1993. aasta jooksul.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetavate siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 17

Direktiivi 78/660/EMÜ artikli 52 alusel loodud kontaktkomiteel on täiendavalt järgmised ülesanded:

- a) piiramata EMÜ asutamislepingu artiklite 169 ja 170 kohaldamist, aidata kaasa käesoleva direktiivi ühtlustatud kohaldamisele korrapäraselt toimuvate koosolekute kaudu, kus tegeldakse eelkõige direktiivi kohaldamisel tekkinud konkreetsete probleemidega;
- b) anda komisjonile vajaduse korral nõu käesolevas direktiivis tehtavate muudatuste või täienduste kohta.

Artikkel 18

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. detsember 1989

Nõukogu nimel

eesistuja

E. CRESSON

(1) EÜT L 44, 16.2.1989, lk 40.